

Betraktelser
för
Påskan
2020

Björn Holm
Pastor

Palmsöndagen

Stenarnas lovsång

³⁷*Då han närmade sig staden och var på väg ner från Olivberget började hela skaran av lärjungar i sin glädje ljudligt prisa Gud för alla de underverk de hade sett: ³⁸»Välsignad är han som kommer, konungen, i Herrens namn. Fred i himlen och ära i höjden.«*

³⁹*Några fariséer i folkmassan sade då till honom: »Mästare, säg åt dina lärjungar att sluta.« ⁴⁰Han svarade: »Jag säger er att om de tiger kommer stenarna att ropa.«*

- Luk 19:37:40

Jag är av naturen en kräsen sångare. Vissa av oss är sådana. I yngre år hade jag ofta svårt att sjunga med i lovsånger och psalmer innan jag hade hunnit analysera texten och bestämma mig för om jag höll med eller inte. Och med lite fantasi och ambition i sitt letande kan man nästan alltid hitta fel och tveksamheter någonstans. Den som söker finner. Men har man den inställningen kan det vara värt att fråga sig om man verkligen förstått vad tillbedjan handlar om.

Bland alla som trängdes på gatorna i Jerusalem den där dagen var det få, om ens någon, som verkligen hade förstått vem Jesus var, och varför han hade kommit. Inte ens hans närmaste lärjungar hade riktigt greppat att de delade frukostbrödet varje morgon med Gud själv, och vidden av vad han kommit för att göra anade de med Andens hjälp först i efterhand. Jesus visste detta, men ändå förminskar han inte deras bekännelse eller avvisar folkets jublande sång. När några fariséer surt ber honom att få tyst på spektaklet svarar han dem att "om de tiger kommer stenarna att ropa".

Jag är ingen geolog och vet mycket lite om stenars förmåga till teologisk reflektion, men jag är övertygad om att deras Skapare hade tagit emot ropet med välbehag!

På något sätt är vi alltid rätt ute när vi prisar Jesus, även om vårt språk och vår förståelse är begränsad. Det har sagts att när Kristus en dag kommer tillbaka kommer den avgörande frågan inte att vara om vi har lyckats utröna Evighetens gåtor eller formulera en korrekt trosbekännelse. Den avgörande frågan blir om vi är glada att se Honom eller inte.

Det känns naturligtvis märkligt i den tid som är att inte kunna mötas som församling och fira Påsk tillsammans. Men även om vi inte är på samma plats kan vi ändå vara förenade i tillbedjan och även om det är mycket vi inte förstår kan vi välkomna Honom som återigen vill göra sitt triumferande intåg i våra hjärtan! *Välsignad är Han som kommer, konungen, i Herrens namn*

Vi ber:

*Jesus Kristus, du som kom i ödmjukhet för att vi skulle få se din härlighet,
ta emot våra hjärtans trevande sånger!
Sänd din Ande till vår hjälp att öppna portarna till vårt innersta
så att Ärans Konung kan träda in.*

*Ta din plats i kärnan av våra liv,
så att din Kärlek i oss blir ett språk för vår tillbedjan.
Låt oss, mitt i vår okunskap, få ta emot dig på nytt
och på barnens vis prisa dig i jublande glädje!*

I Jesu namn

Amen

Skärtorsdag:

”Han älskade dem intill slutet”

¹Det var strax före påskhögtiden och Jesus visste att hans stund hade kommit, då han skulle lämna världen och gå till Fadern.
Han hade älskat sina egna som levde här i världen, och han älskade dem intill slutet... ⁴Han steg upp från bordet, tog av sig manteln och band en handduk om livet. ⁵Sedan höll han vatten i tvättfatet och började tvätta lärjungarnas fötter och torka dem med handduken som han hade bundit om sig.
– Joh 13:1, 4-5

”Vad skulle du göra om du bara hade en enda dag kvar att leva?”. Frågan ställs ibland som ett filosofiskt experiment. Den bakomliggande tanken är att ju kortare tiden är desto viktigare blir det hur vi använder den. Varje ögonblick räknas, och det gäller att investera klokt; passa på att göra det där man alltid velat göra – prioritera det viktigaste!

Men när man funderat lite upptäcker man att frågan har en dubbel botten. Den handlar egentligen inte om de sista timmarna, utan om alla de andra. Den hjälper oss att upptäcka vad som verkligen har värde i våra liv. Vi säger ibland att ”tid är pengar”, men så är det inte. Tid är inte pengar – tid är liv. Det finns nämligen bara en sorts tid, och det är livstid. Och vad vi gör med vår livstid avslöjar något om vilka vi är. Detta är en aning beklämmande i en tid som så tydligt präglas av tidsbrist...

När påskhögtiden närmade sig visste Jesus att hans stund hade kommit. Tiden höll på att rinna ut. Hans sista timmar i frihet visar vem han är – han ger dem nämligen till sina vänner. Han samlar dem för att äta en sista måltid.

Till skillnad från de övriga evangelisterna beskriver Johannes inte instiftandet av nattvarden. Istället sätter han fokus på scenen då Jesus

tvättar lärjungarnas fötter. Den blir en lins som hjälper oss att se och förstå det som sedan händer. Här ser vi Johannes bild av Korset – Himlens Gud, på knä framför syndare, i färd med att tvätta smutsen från deras fötter.

Genom 2000 år sträcker han ut sin gåva till oss - in i vår tid som lider brist på liv – för att ge oss sitt. Även nu, när vi förhindras kroppskontakt och måltidsgemenskap finns Kristus framför oss för att rena våra hjärtan och bjuda oss till sitt bord:

Se, jag står vid dörren och bultar. Om någon hör min röst och öppnar dörren skall jag gå in till honom och äta med honom och han med mig.
– Upp 3:20

I hans exempel kan vi också finna mod och kreativitet till att vara varandras tjänare, och se vad som verkligen har värde. Vår tid är vårt liv, så låt oss investera klokt, och ge den till varandra!

Vi ber:

*Jesus Kristus, vi tackar dig för gåvan bortom alla gåvor
– att du gav ditt liv så att vi kan leva!
Just nu vill vi svara på din inbjudan – Kom, Herre!
Rena oss från synd och fängslande fruktan.
Skapa i oss ett rent hjärta och ge oss på nytt en frimodig ande!*

*Ge oss nåden att leva våra dagar för dig och för varandra.
Låt din eviga Kärlek brinna i oss tills vi i allt blir lika dig,
du som älskade intill slutet.*

*I ditt namn ber vi
Amen*

Långfredag

Det är fullbordat

*När Jesus hade fått det sura vinet sade han: »Det är fullbordat.«
Och han böjde ner huvudet och överlämnade sin ande. – Joh 19:30*

Min bild av himlen är en stenmur. Jag har aldrig varit lockad av gator av guld, eller förtjänstfulla stjärnor i kronan. De finaste platserna vid bordet får gärna ges åt dem som vill ha dem. För min del längtar jag bara efter att få sätta mig strax innanför porten, med ryggen mot stenmuren och veta att *det är färdigt*; att kampen är över. Inga fler vassa stenar att snubbla över, ingen mer oro för att mitt dåliga omdöme ska leda mig på villovägar. Jag är hemma.

Alla bra berättelser bedöms utifrån slutet. Så länge den pågår kan ingen säga vart det hela tar vägen. Först när sista ordet är sagt kan man avgöra hur det blev.

I dessa korta rader återger aposteln Johannes crescendo i berättelsen om Gud och människan. Det är en förvånansvärt stillsam scen. I hans beskrivning finns inga höga rop, ingen dånande jordbävning; bara tre knappt hörbara ord, som trots allt ekar genom himmel och jord: *Det är fullbordat*.

Här slutar berättelsen om en vilsegången mänsklighet, som slitits sönder i sin strävan efter en frid som gått förlorad. Här slutar berättelsen om en Gud som i uppriven sorg sett sina älskade plågas under syndens och dödens obarmhärtiga styre. Den sorgen kan anas i Jesu klagan över Jerusalem, när han sätter ord på en smärta som går bortom hans mänskliga erfarenhet och in i Guds egen längtan: *”Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, men ni ville inte.”* (Luk 13:34)

På Korset finner ropet sitt svar. Nu är priset betalt. Segern är vunnen och i den Korsfästes utsträckta armar permanentas vår plats i Guds öppna famn, som han själv lovat innan han fängslades: *”när jag blir upphöjd från jorden skall jag dra alla till mig”* (Joh 12:32). Det är fullbordat. Det sista ordet är sagt och berättelsen läggs till vila.

Men samma ord som markerar slutet på en berättelse blir också början på en annan – en berättelse som sträcker sig ända in i Evigheten. *”Korset är inte ett hemskt slut på ett lyckligt liv. Det står i början på gemenskapen med Jesus Kristus.”* (D. Bonhoeffer). De sista orden är också de första. Korset har blivit världshistoriens eviga mittpunkt, och var vi än går från den punkten går vi i Mästarens sällskap, inneslutna i Hans nåd och försonade genom Hans blod.

Just nu är det mycket som är osäkert i vår värld, men vi behöver inte vara rädda. Vid vår sida går en som vet hur berättelsen slutar, och ingenting kan någonsin rycka oss ur Hans hand. I ljuset av Hans kors kan vi möta nuet med tillförsikt och framtiden med hopp. Vägen kanske blir lång, men jag vet att han går före för att bereda en plats åt mig vid stenmuren, där jag i överflödande tacksamhet får konstatera, Guds Lamm till ära, att *det är fullbordat*.

*Jesus Kristus, du som är A och O,
den förste och den siste, början och slutet,
vi sträcker oss nu mot dig i tacksamhet.
Mitt i vår vilsenhet grep du oss och gav oss ett hem,
trots vårt förakt älskade du oss och gav oss förlåtelse,
och ur vår skam lyfte du oss och gav oss din härlighet.
Vad som än möter oss i livet förblir du vårt hopp,
vår ära och vår älskade Herre.*

*I Jesu underbara namn
Amen*

Påskdagen

Kristus är uppstånden!

¹Efter sabbaten, i gryningen den första veckodagen, kom Maria från Magdala och den andra Maria för att se på graven. ²Då blev det ett kraftigt jordskalv, ty Herrens ängel steg ner från himlen och kom och rullade undan stenen och satte sig på den... ⁵Men ängeln sade till kvinnorna: »Var inte rädda. Jag vet att ni söker efter Jesus, som blev korsfäst. ⁶Han är inte här, han har uppstått, så som han sade. Kom och se var han låg. ⁷Skynda er sedan till hans lärjungar och säg till dem: 'Han har uppstått från de döda, och nu går han före er till Galileen. Där skall ni få se honom.' – Matt 28:1-2, 5-7

Det är inte lätt att veta vem man ska lita på i den här världen. En tidig morgon i början av 1990-talet gick en ung och (bokstavligen) blåögd Björn in genom dörrarna på Furuskolan i Jörn, för att få utforska de djupa sanningarna om Livet, Universum och Allting. Där fick jag en fantastisk värld presenterad för mig. En värld där man kunde besöka länder som Jugoslavien, Tjeckoslovakien, Sovjetunionen – till och med Nord- och Sydjemen, om lusten skulle falla på! Oturligt nog var jag för ung för att ge mig ut på några resor och när jag väl hade åldern inne visade det sig vara helt omöjligt att hitta de där platserna längre! Kartan hade ritats om och världen såg helt annorlunda ut. Med nykter skepsis till hela min tidigare utbildning stannade jag istället hemma och blev pastor.

I en värld som hela tiden förändras har kartritarna fullt upp. För de två kvinnor som gått ut till Jesu grav på påskdagens morgon hade tillvaron totalt kastats om. Några dagar tidigare hade allting sett annorlunda ut.

De hade följt Jesus på resan upp till Jerusalem, och lyssnat till hans undervisning. Världen hade varit så vacker genom hans ögon och i hans sällskap hade de börjat hoppas på en framtid som de aldrig tidigare kunnat föreställa sig.

Men nu var allt förändrat! Han hade gripits av myndigheterna, och de hade stått vid korset och sett ljuset slockna i hans ögon. Drömmen om framtiden hade dött med honom och Messias korta tid var nu bara ett minne av vad som kunde ha blivit.

Men Himlen hade en överraskning åt dem. När de kom fram möttes de av nyheten om att han inte var kvar, det omöjliga hade hänt – han som var död lever! Kvinnorna fick uppdraget att genast springa och berätta vad som hänt; att kartan ännu en gång hade kartan ritats om – att Jesus lever och att själva döden är besegrad!

Men andra var inte så pigga på den nya världsordningen. När översteprästerna får reda på vad som hänt mutar de vakterna att säga att Jesu kropp rövats bort av hans lärjungar, och sprida ut *fake news* för att bevara världen som den varit. För folket i Jerusalem uppstår den ständiga frågan: vem ska man egentligen lita på?

Just nu förändras världen fort. På den dryga månad som gått sedan *covid-19* kom till Sverige har vardagslivet möblerats om för de flesta av oss, och det är inte konstigt om terrängen känns obekant och skrämmande. Varje dag kommer rapporter om nya bekräftade fall och avlidna. Små och stora företag hotas av konkurs och måste säga upp personal. Äldre och nedsatta sitter isolerade i sina hem och stora delar av det offentliga livet i samhället har stängts ner. Många har börjat prata om tillvaron som "före" och "efter corona".

Även i vårt liv som församling är svallvågorna påtagliga. Normalt skulle vi idag ha samlats till årets största glädjefest, men kartan ser inte riktigt ut så just nu. Därför behöver vi vara kreativa! För nu, mer än någonsin, behöver vi och vårt land drabbas av Påskens evangelium! Våra gudstjänstrutiner kanske har förändrats, men om kvinnornas äventyr vid graven lär oss något så är det att om vi är dumma nog att förpassa Guds Son till det förflutna, har Himlen en överraskning på lager åt oss!

Det är samma påminnelse som Hebréerbrevets första läsare fick när förföljelse, diskriminering och personlig sorg hotade att bryta deras vilja och tysta deras frimodighet – nämligen att *Jesus Kristus är densamme igår, idag och i evighet!* (Hebr 13:8).

Påskan påminner oss om att Jesus inte bara levde, utan att han *lever*. Han inte bara uppstod – utan Han *är uppstånden!* Och även om vi inte kan mötas som tidigare får vi inte glömma att vi har skäl att fira på alla sätt vi kan!

Kristus är densamme och vårt uppdrag som hans efterföljare är också detsamma. Vi som har smakat på Påskens glädjebudskap sitter inne med ett hopp som världen behöver. Guds passion för människors frälsning och världens upprättelse genom Kristus har inte svalnat en enda grad sedan *covid-19* gjorde entré på arenan. Även i det underliga läge som råder vill Han använda oss för att Guds rike ska breddas ut över världskartan.

Jag föreställer mig ängeln i texten som en riktigt skön typ, som sitter lite lojt på stenen och dinglar med benen. Den har ju världens skönaste jobb! När den dyker upp har undret redan skett – allt den behöver göra är att rulla undan stenen så att det blir synligt.

Jag tror att det är precis så som vår Gud vill använda oss idag! Vårt uppdrag är inte att frälsa världen, eller besegra döden. Vårt uppdrag är att med Andens hjälp flytta undan bråten som hamnat i vägen, så att världen kan se att Jesus Kristus lever!

I vårt samhälle flödar information, åsikter och twitter-fläsk som aldrig förr, och det är inte lätt att veta vem man ska lita på. Jerusalems invånare undrade samma sak.

Men ”rustade med kraft från höjden” och tända av en överflödande glädje växte den kristna kyrkan fram som ett väldigt träd ur ett senapskorn. Och alltihop började med nyheten som förändrade världen...

Vi ber:

*Jesus Kristus, du kungars Kung och herrars Herre,
du ensam är värd att prisas och upphöjas!
Låt ditt folk idag få drabbas av Påskdagens förvandlande glädje!
Fyll oss med din Ande och gör oss till ett folk som
mitt i orons tider jublar över Livets seger!*

*Vi ber för alla dem som på olika sätt, direkt eller indirekt,
är drabbade av corona-virusets framfart.
Ge trygghet till de oroliga, tröst till de sörjande,
helande och läkedom till de sjuka
och närhet till de ensamma.*

*Vi ber också om nåden att även i denna tid få vara dina vittnen.
Tänd hoppets och kärlekens glöd i vårt inre,
och forma våra liv så att den kan lysa igenom.
Gör oss kreativa, klartänkta, skarpsynta och frimodiga,
så att vi hittar nya vägar när de gamla stängs.*

*Och låt oss snart få uppleva den dag då hela världen stämmer in i vår
jublande bekännelse:*

*Kristus är uppstånden
– ja, Han är sannerligen uppstånden!*

GLAD PÅSK, ÄLSKADE VÄNNER!